

สารบัญ

1.4 ประวัติของโครงการ	3-41
1-5 ข้อควรระวังในการใช้เอกสารนี้	3-41
1-5 ขอบข่ายของความร่วมมือ	หน้า
1-5 ความเป็นมาของระบบความร่วมมือ	3-42
1-5 หลักนิติธรรม (The Rule of Law)	3-42
1-5 วัตถุประสงค์	3-43
1-5 กลไกตรวจสอบภายนอก (External Review)	3-44
1-5 อนาคตของความร่วมมือ	3-45
สารบัญ	(ก)
สารบัญตาราง	(ข)
สารบัญภาพ	(ฉ)
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)	บทสรุป-1 ถึง บทสรุป-5
บทนำ	บทนำ-1 ถึง บทนำ-3
ส่วนที่ 1 แนวคิดและยุทธวิธีการสร้างระบบความพร้อมรับผิด (Accountability) ในระบบราชการ	
บทที่	
1. ความเป็นมาของการศึกษาวิจัย	1-1
1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	1-3
1.2 วิธีการศึกษาและเก็บข้อมูลของโครงการวิจัย	1-4
1.3 ขอบข่ายการวิจัย	1-4
1.4 ประเด็นหลักของโครงการวิจัย	1-5
1.5 การนำเสนอรายงานวิจัย	1-6
2. แนวคิด ความหมายและรูปแบบของระบบความพร้อมรับผิด (Accountability)	2-1
2.1 แนวคิดและนิยามของระบบความพร้อมรับผิด (Accountability)	2-2
2.2 Dubnick กับการศึกษา Accountability	2-7

3. ระบบความพร้อมรับผิดของต่างประเทศ: ศึกษาเฉพาะกลไกการควบคุมตรวจสอบ	3-1
3.1 ประเทศเยอรมัน	3-1
1. การจัดโครงสร้างองค์กรฝ่ายปกครองของเยอรมัน	3-2
2. ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับรัฐ	3-4
3. หลักพื้นฐานในการควบคุมองค์กรฝ่ายปกครอง	3-6
4. วิธีการควบคุมองค์กรฝ่ายปกครอง	3-8
3.2 ประเทศฝรั่งเศส	3-11
<u>ส่วนที่ 1: การควบคุมตรวจสอบขององค์กรฝ่ายปกครองในประเทศฝรั่งเศส</u> (Le contrôle administrative en France)	3-13
1. โครงสร้างองค์กรฝ่ายปกครองในประเทศฝรั่งเศส	3-13
2. เอกสิทธิของฝ่ายปกครอง	3-14
3. หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง ..	3-16
4. การควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำ ทางปกครอง	3-19
<u>ส่วนที่ 2: ความรับผิดของฝ่ายปกครองในประเทศฝรั่งเศส</u> (La responsabilité administrative en France)	3-24
1. การยอมรับและการขยายตัวของหลักการว่าด้วยความรับผิด ของฝ่ายปกครอง	3-25
2. การแบ่งความรับผิดของฝ่ายปกครองหรือหน่วยงานของ ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่	3-25
3.3 ประเทศสหรัฐอเมริกา	3-35
1. ระบบการตรวจสอบและถ่วงดุล	3-36
2. ความรับผิดของข้าราชการในหน่วยงานราชการระดับต่างๆ	3-38
3. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการฟ้องคดีต่อรัฐบาลและข้าราชการ	3-39

3.4 ประเทศออสเตรเลีย	3-41
1. ขอบข่ายของความพร้อมรับผิด	3-41
2. ความเป็นมาของระบบความพร้อมรับผิด	3-42
3. หลักนิติธรรม (The Rule of Law)	3-42
4. รัฐสภา	3-43
5. กลไกตรวจสอบภายนอก (External Review)	3-44
6. บทบาทในการทำงานบริการสาธารณะ	3-45
4. การควบคุมตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐของประเทศไทย ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540	4-1
4.1 การควบคุมตรวจสอบโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการริเริ่ม	4-1
4.2 การควบคุมตรวจสอบโดยองค์กรของรัฐ	4-4
5. การรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับระบบความพร้อมรับผิด วิธีการวิจัยและเครื่องมือการวิจัย	5-1
5.1 วิธีการวิจัย	5-1
5.2 เครื่องมือการวิจัย	5-6
5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	5-6
6. การรับรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับระบบความพร้อมรับผิดของประชาชน ข้าราชการพลเรือนและผู้นำทางความคิด	6-1
6.1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา	6-2
6.1.1 ลักษณะทั่วไปของประชาชน	6-2
6.1.2 ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการพลเรือน	6-3
6.2 การรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับระบบความพร้อมรับผิดในระบบราชการ ...	6-7
6.2.1 ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ ระบบความพร้อมรับผิด	6-7

6.2.2	ความคิดเห็นของข้าราชการพลเรือนเกี่ยวกับระบบความ พร้อมรับผิด	6-14
6.3	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของประชากรที่ศึกษากับทัศนคติ เกี่ยวกับระบบความพร้อมรับผิด	6-23
6.3.1	ลักษณะทางเศรษฐกิจ-สังคมของประชาชนกับทัศนคติ เกี่ยวกับระบบความพร้อมรับผิด	6-25
6.3.2	ลักษณะทางเศรษฐกิจ-สังคมของข้าราชการกับทัศนคติ เกี่ยวกับระบบความพร้อมรับผิด	6-34
6.4	ความคิดเห็นของข้าราชการในการปฏิบัติงาน	6-44
6.5	ความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำทางความคิดด้านระบบความพร้อมรับผิด	6-49
7.	วัฒนธรรมไทยกับการสร้างระบบความพร้อมรับผิด	7-1
	<u>ส่วนที่หนึ่ง:</u> ลักษณะวัฒนธรรมไทยโดยทั่วไป	7-2
	<u>ส่วนที่สอง:</u> วัฒนธรรมไทยกับระบบการเมืองและการบริหาร	7-6
	<u>ส่วนที่สาม:</u> ลักษณะของระบบความพร้อมรับผิด	7-8
	<u>ส่วนที่สี่:</u> ลักษณะทางวัฒนธรรมไทยและทางการบริหารที่มีผลต่อ การสร้างระบบความพร้อมรับผิด	7-9
8.	กลยุทธ์การสร้างระบบความพร้อมรับผิดในหน่วยงานภาครัฐและการสร้างตัวชี้วัด..	8-1
8.1	ลักษณะของระบบความพร้อมรับผิด	8-1
8.2	ลักษณะองค์การที่มีการทำงานในระบบความพร้อมรับผิด	8-2
8.3	ระดับของความพร้อมรับผิดภายในองค์การ	8-3
8.4	การสร้างตัวชี้วัดระดับความพร้อมรับผิดของหน่วยงาน	8-4
8.5	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพร้อมรับผิดกับประสิทธิภาพขององค์การ	8-11
8.6	บทบาทของบุคลากรในองค์การในการสร้างการทำงานตาม ระบบความพร้อมรับผิด	8-13
8.7	ยุทธศาสตร์ 5 ประการ ในการเป็นองค์การชั้นนำที่มีการทำงานใน ระบบความพร้อมรับผิด	8-15
8.8	สรุป	8-19

9. วิธีการสร้างและปลูกฝังระบบความพร้อมรับผิดในองค์กรและข้าราชการของไทย	9-1
9.1 ความเชื่อมโยงระบบความพร้อมรับผิดกับหลักธรรมของพระพุทธศาสนา	9-1
9.2 ยุทธวิธีการสร้างระบบความพร้อมรับผิดในองค์กรภาครัฐ	9-19
9.3 วัฒนธรรมไทยที่ควรเสริมสร้าง	9-23
9.4 การสร้างระบบความพร้อมรับผิดแบบยั่งยืน	9-24

ส่วนที่ 2 รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ

10. รายงานผลการสัมมนาระดมความคิดเห็นผู้บริหารระดับสูงทั่วประเทศ	10-1
10.1 ระบบงานและกลไกการควบคุมด้วยระบบความพร้อมรับผิด	10-1
10.2 การกำหนดรูปแบบและหลักเกณฑ์ชี้วัดที่นำระบบความพร้อมรับผิดไปใช้ในระบบราชการไทย	10-2
10.3 กลยุทธ์ในการส่งเสริมระบบความพร้อมรับผิด	10-2
10.4 ระบบความพร้อมรับผิดในราชการไทยที่สร้างขึ้นโดยคณะผู้วิจัย	10-5

11. รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

เรื่อง การสร้างระบบความพร้อมรับผิดในหน่วยงานภาครัฐ	11-1
11.1 วัตถุประสงค์	11-1
11.2 กลุ่มเป้าหมาย	11-1
11.3 การดำเนินการ	11-2
<u>ส่วนที่ 1</u> การประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับประเทศและระดับจังหวัด	11-3
1) ผลการประเมินระดับการมีระบบความพร้อมรับผิด	11-3
2) ผลการนำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ไปปฏิบัติและแนวทางแก้ไข	11-10
<u>ส่วนที่ 2</u> การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในระดับท้องถิ่น	11-24

ส่วนที่ 3 คู่มือการสร้างระบบความพร้อมรับผิด (Accountability) ในระบบราชการ

12. คู่มือการสร้างระบบความพร้อมรับผิด (Accountability) ในระบบราชการ	12-1
12.1 ความเป็นมา	12-1
12.2 วัตถุประสงค์	12-3
12.3 ระบบความพร้อมรับผิดที่สร้างขึ้น เพื่อนำไปใช้ในส่วนราชการ	12-4
12.4 ลักษณะองค์การที่มีความพร้อมรับผิด	12-6
12.5 ระดับของความพร้อมรับผิดในองค์การ	12-8
12.6 ตัวชี้วัดการมีลักษณะองค์ประกอบของระบบความพร้อมรับผิด	12-9
12.7 ยุทธศาสตร์ 5 ประการ ในการสร้างระดับความพร้อมรับผิด	12-15
12.8 วิธีการดำเนินการ: การนำระบบความพร้อมรับผิดไปใช้ในส่วนราชการ ..	12-17
12.9 การสร้างระบบความพร้อมรับผิดแบบยั่งยืน	12-25

ภาคผนวกที่

หน้า

1 แบบสอบถามข้าราชการพลเรือน เรื่อง การสร้างระบบความพร้อมรับผิด (Accountability) ในระบบราชการ	13-1
2 แบบสอบถามประชาชนทั่วไป เรื่อง การสร้างระบบความพร้อมรับผิด (Accountability) ในระบบราชการ	13-7
3 แบบสัมภาษณ์ผู้นำทางด้านความคิดด้านระบบความพร้อมรับผิด เรื่อง การสร้างระบบความพร้อมรับผิด (Accountability) ในระบบราชการ	13-13
4 เอกสารประกอบการสัมมนาผู้บริหารระดับสูงเพื่อระดมความคิดเห็น	13-17
5 หน่วยงานที่เข้าร่วมสัมมนา เรื่อง การสร้างระบบความพร้อมรับผิด (Accountability) ในระบบราชการ	13-69
6 หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ครั้งที่ 1 (ระดับประเทศ) เรื่อง การสร้างวัฒนธรรม (Accountability) ในหน่วยงานภาครัฐ	13-77
7 หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ครั้งที่ 2 (ระดับประเทศ) เรื่อง การสร้างวัฒนธรรม (Accountability) ในหน่วยงานภาครัฐ	13-81

8	หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ครั้งที่ 3 (ระดับประเทศ) เรื่อง การสร้างวัฒนธรรม (Accountability) ในหน่วยงานภาครัฐ	13-85
9	รายงานการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับประเทศ กรมที่ดิน ...	13-89
10	หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ครั้งที่ 1 (ระดับจังหวัด) เรื่อง การสร้างวัฒนธรรม (Accountability) ในหน่วยงานภาครัฐ	13-135
11	หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ครั้งที่ 2 (ระดับจังหวัด) เรื่อง การสร้างวัฒนธรรม (Accountability) ในหน่วยงานภาครัฐ	13-139
12	รายงานการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับจังหวัด/ ภูมิภาค กรมที่ดิน	13-143
13	หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) (ระดับท้องถิ่น) เรื่อง การสร้างวัฒนธรรม (Accountability) ในหน่วยงานภาครัฐ	13-193
14	รายงานการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น กรมที่ดิน ...	13-197
15	แผ่นใสประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ครั้งที่ 1 ในระดับประเทศและระดับจังหวัด	13-207
16	เอกสารประกอบกิจกรรมที่ 1	13-229
17	เอกสารประกอบกิจกรรมที่ 2	13-235
18	ตัวอย่างการระบุปัญหาจากผู้เข้าร่วมประชุม	13-241
19	ตัวอย่างแบบฟอร์มแผนปฏิบัติการ (Action Plan)	13-245
20	ตัวอย่างแผนปฏิบัติการ (Action Plan) จากผู้เข้าร่วมประชุม	13-249
บรรณานุกรม		13-253
กย. Legal Accountability		6-28
กย. Organizational Accountability		6-30
กย. Professional Accountability		6-32

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 แสดงความสัมพันธ์ภายในระบบ Accountability	2-6
2-2 ความสัมพันธ์ของระบบ Accountability กับ Moral Pulls และ Moral Pushes	2-8
4-1 เปรียบเทียบเกี่ยวกับการควบคุมองค์กรฝ่ายปกครองของประเทศเยอรมัน ประเทศ ฝรั่งเศส ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศไทย	4-10
5-1 แสดงการพิจารณาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามทฤษฎีของเคร์คกีและมอร์แกน	5-3
5-2 แสดงกลุ่มประชากรที่ศึกษา วิธีการศึกษาและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	5-4
5-3 แสดงรายชื่อหน่วยงานราชการที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มข้าราชการ	5-5
6-1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่ทำการศึกษา	6-3
6-2 แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	6-4
6-3 แสดงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	6-4
6-4 แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	6-5
6-5 แสดงตำแหน่งตามสายงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	6-6
6-6 แสดงระดับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	6-6
6-7 แสดงลักษณะงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	6-7
6-8 แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ Accountability ในระบบราชการ	6-8
6-9 แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ Political Accountability ของข้าราชการต่อรัฐสภา	6-8
6-10 แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ Political Accountability ของข้าราชการต่อประชาชน	6-9
6-11 แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ Legal Accountability ของข้าราชการ	6-10
6-12 แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ Professional Accountability ของข้าราชการ	6-10
6-13 แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ Organizational Accountability ของข้าราชการ	6-11

6-14	แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการได้รับการปฏิบัติจากข้าราชการ	6-12
6-15	แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการได้รับความสะดวก / ความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ	6-12
6-16	แสดงถึงการร้องเรียนของประชาชนหากไม่ได้รับความสะดวก หรือความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ	6-13
6-17	แสดงเหตุผลของประชาชนในกรณีที่ไม่ดำเนินการร้องเรียน	6-13
6-18	แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อบุคคล / กลุ่มบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ	6-14
6-19	แสดงความคิดเห็นของข้าราชการพลเรือนเกี่ยวกับ Accountability	6-15
6-20	แสดงความคิดเห็นของข้าราชการพลเรือนกับ Political Accountability	6-16
6-21	แสดงความคิดเห็นของข้าราชการพลเรือนเกี่ยวกับ Legal Accountability	6-17
6-22	แสดงความคิดเห็นของข้าราชการพลเรือนเกี่ยวกับ Organizational Accountability	6-17
6-23	แสดงความคิดเห็นของข้าราชการพลเรือนเกี่ยวกับ Professional Accountability	6-18
6-24	แสดงความคิดเห็นของข้าราชการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อ ที่มีต่อบุคคลต่างๆ	6-19
6-25	แสดงความคิดเห็นของข้าราชการเกี่ยวกับ Accountability ในการปฏิบัติงาน	6-20
6-26	แสดงความรู้ความเข้าใจของข้าราชการเกี่ยวกับ Legal Accountability ในการปฏิบัติงาน	6-21
6-27	แสดงความรู้ความเข้าใจของข้าราชการเกี่ยวกับ Political Accountability ในการปฏิบัติงาน	6-22
6-28	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน กับ Political Accountability	6-26
6-29	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน กับ Legal Accountability	6-28
6-30	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน กับ Organizational Accountability	6-30
6-31	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน กับ Professional Accountability	6-32

6-32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของข้าราชการ กับ Political Accountability	6-34
6-33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของข้าราชการ กับ Legal Accountability	6-36
6-34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของข้าราชการ กับ Organizational Accountability	6-38
6-35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของข้าราชการ กับ Professional Accountability	6-40
6-36 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับทัศนคติต่อระบบความพร้อมรับผิด	6-43
6-37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของข้าราชการกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ Organizational Accountability ของผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน	6-44
6-38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับตำแหน่งของข้าราชการกับความคิดเห็น เกี่ยวกับ Organizational Accountability ของผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน	6-45
6-39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสายงานของข้าราชการ กับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับ Organizational Accountability	6-46
8-1 ตัวชี้วัดของระบบความพร้อมรับผิดในแต่ละระดับ	8-5
8-2 บทบาทบุคลากรในระดับต่างๆ ขององค์การที่มีวัฒนธรรมในระบบ ความพร้อมรับผิด	8-14
9-1 การเชื่อมโยงหลักธรรมกับองค์ประกอบของวัฒนธรรมการทำงาน แบบระบบความพร้อมรับผิด	9-2
9-2 เปรียบเทียบคุณลักษณะวัฒนธรรมไทยที่ควรสร้างและที่ควรหยุดกระทำ	9-23
11-1 แสดงสรุปผลการประเมินระบบความพร้อมรับผิดระดับองค์การเปรียบเทียบ ระดับประเทศและจังหวัดของกรมที่ดิน	11-7
11-2 แสดงผลการประเมินความพร้อมรับผิดระดับบุคคลเปรียบเทียบ ระดับประเทศและจังหวัดของกรมที่ดิน	11-9
11-3 สรุปผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในระดับประเทศ	11-11
11-4 สรุปผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในระดับจังหวัด	11-15
12-1 การเชื่อมโยงหลักธรรมกับองค์ประกอบของระบบความพร้อมรับผิด	12-23

สารบัญญภาพ

(Executive Summary)

ภาพที่	หน้า
5-1 แสดงการจำแนกกลุ่มประชากรที่จะทำการศึกษา	5-1
8-1 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการทำงานในระบบความพร้อมรับผิดกับองค์การที่มีประสิทธิภาพ	8-12

หลังจากวิกฤตเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 แล้ว ประเทศไทยได้รับแรงกดดันจากภายนอก โดยเฉพาะจากสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่รัฐบาลไทยได้ทำการกู้ยืมเงิน บิขให้สถาบันภาครัฐและเอกชนทำการปรับแก้ที่มุ่งไปสู่ การเป็นภาครัฐที่มีการบริหารจัดการที่ดี หรือที่เรียกกันว่า "ธรรมาภิบาล" อันเป็นการแปลมาจากภาษาอังกฤษว่า Good Governance ขณะเดียวกันเนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทย (รวมทั้งประเทศเกาหลีใต้และประเทศอินโดนีเซีย) ล้วนเป็นผลส่วนสำคัญมาจากการที่ภาคเอกชนที่รับผิดชอบทางเศรษฐกิจ ที่ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่ไม่ถูกต้อง มีการทำรายงานข้อมูลอย่างไม่โปร่งใสจนเกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้น ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทั่วไปเป็นจำนวนมาก จึงได้มีการเรียกร้องให้ภาคเอกชนต้องมี Good Governance ของภาคเอกชนหรือที่เรียกกันว่าต้องมี Good Corporate Governance ด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นธรรมาภิบาลในภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ตาม ครอบคลุมแนวคิด Good Governance หมายความหมายถึง การสร้างระบบบริการงานที่มีประสิทธิภาพ (Efficient service) การสร้างความโปร่งใส (Transparency) ความยุติธรรม (Fairness) เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย (Rule of law) และความรับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจ หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Accountability นั่นเอง

รัฐบาลไทยได้เห็นถึงความสำคัญในการสร้างระบบบริหารงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ความจริงในเรื่องนี้จะเห็นได้จากกรณีที่คณะรัฐมนตรี ได้ออกมติให้ความเห็นชอบกับแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2540-2544 และมาตรการการปรับภาคราชการในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ มาตรการปรับลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรภาครัฐ มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐและมาตรการลดบทบาทภารกิจภาครัฐ นับตั้งแต่มีมาตรการดังกล่าวหน่วยงานภาครัฐ ได้งานรับกันกระแสการบริหารจัดการที่ดีและ ได้คำนึงการปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน โดยเน้นเรื่องโครงสร้าง บทบาทภารกิจ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วอย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน โดยการปรับโครงสร้าง บทบาทภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ไปมากแล้ว แต่แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างระบบการทำงานที่เน้นความรับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจ (Accountability) ยังมีได้มีความสับสนไปเท่าที่ควร ทั้งที่เป็น

ISBN: 974-7285-95-9

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การสร้างระบบความพร้อมรับผิดในระบบราชการ (Accountability System in Thai Public Service)

351
 เลขหมู่ ๓14
 2545 ๖๖๖
 เลขทะเบียน 10860
 วันที่ 20 สิงหาคม 148

ด้วยฉันทินันทนาการ
 จาก
 ศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ คุ้มภัย

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

ISBN: 974-7285-95-9

MF